

YTTRANDE

2020-11-03

Ärendenr:

NV-06843-17

Mark- och miljödomstolen vid
Vänersborgs tingsrätt
mmd.vanersborg@dom.se

Yttrande i mål nr M 683-14 angående ansökan om tillstånd till fortsatt och utökad produktion vid anläggningen Värö i Varbergs kommun; nu fråga om synpunkter på kompletteringar av provotidsredovisning

Med anledning av domstolens fråga (aktbilaga 135) om yttrande över kompletteringar av provotidsredovisningen anför Naturvårdsverket följande.

Naturvårdsverket har tagit del av aktbilaga 134.

Vi begränsar vårt yttrande till att avse frågor gällande utsläpp till vatten och luft.

1. Kompletteringsbehov

Naturvårdsverket bedömer att flertalet av våra tidigare efterfrågade kompletteringar har bemötts av bolaget. Naturvårdsverket anser dock att det fortsatt finns ett antal frågor som inte har besvarats fullt ut, vilket redovisas i nedanstående punkter. Motiveringar och förtydliganden finns för respektive rubrik i avsnitt ”2. Utveckling av kompletteringsbehovet”. För att underlätta läsningen följer punkternas numrering nedan numreringen i Naturvårdsverkets föregående yttrande den 4 december 2019.

1.1. Utsläpp till vatten

Utredningsvillkor E1a, Utreda förutsättningar för att nå den undre nivån av BAT-AEL

2. Redovisning av fosforutsläpp bör i samtliga fall omfatta minst två siffrors noggrannhet, detta oavsett vilken noggrannhet som används för parametern i den för bolaget aktuella BAT-slutsatsen.
3. De olika reningsåtgärdernas effekt bör redovisas för fosfor på motsvarande sätt som för övriga parametrar, detta oavsett vilken utsläppsnivå bolaget ligger på vid normal drift.
11. Klargör hur kostnaden för reningsåtgärder ska utvärderas sammantaget med hänsyn till att samma reningsåtgärd ger minskade utsläpp av flera parametrar, d.v.s. såväl av organiska ämnen, suspenderade ämnen, kväve och fosfor.

2. Utveckling av kompletteringsbehovet

2.1. Utsläpp till vatten

2.1.1. Redovisning av fosforutsläpp (punkten 2)

Som svar på Naturvårdsverkets tidigare begäran om att bolaget i samtliga fall skulle redovisa utsläpp av fosfor med två siffrors noggrannhet har bolaget mycket kortfattat anfört att i BAT 19 i Kommissionens genomförandebeslut av den 26 september 2014 om fastställande av BAT-slutsatser för produktion av massa, papper och kartong, PP BAT, anges utsläppsvärdet för fosfor med en siffrors noggrannhet och att samma noggrannhet har använts i prøvotidsredovisningen.

Enligt Naturvårdsverket är det nödvändigt att bolaget redovisar fosforutsläppen med minst två siffrors noggrannhet. Detta är ett viktigt underlag för att kunna fastställa ett rimligt villkor för utsläppen. Det är till exempel stor skillnad om utsläppen ligger på 0,0149 kg/ADt eller 0,0051 kg/ADt, i båda fallen är det möjligt att avrunda till 0,01 kg/ADt. Vad beträffar bolagets bemötande kan det konstateras att hur utsläppsvärden i PP BAT anges och vilket underlag som behövs för att fastställa villkor i miljöbalkstillstånd är två skilda saker. Enligt Naturvårdsverket framstår det inte som något godtagbart skäl att noggrannheten i PP BAT skulle hindra en större noggrannhet i prøvotidsredovisningen och underlaget för att fastställa villkoren i bolagets tillstånd enligt miljöbalken. Vi kan heller inte förstå annat än att bolaget har tillgång till de efterfrågade uppgifterna och att osäkerheten i mätdata inte är större än att det är rimligt att redovisa med två siffrors noggrannhet. Mot denna bakgrund, och eftersom det är en grundläggande förutsättning vid alla prövningar om tillstånd till miljöfarlig verksamhet att det finns ett sådant underlag att tillståndsmyndigheten kan föreskriva villkor som behövs ur miljösynpunkt, vidhåller vi vår begäran.

2.1.2. Reningsåtgärdernas effekt på utsläpp av fosfor (punkten 3)

Bolaget har i sin komplettering hänvisat till att utsläppen av fosfor motsvarar den nedre nivån i BAT 19, tabell 1 PP BAT, och tycks med den motiveringen anse att reningsåtgärdernas effekt på fosfor inte behöver redovisas. Som Naturvårdsverket uppfattar det har Bolaget tolkat utredningsföreskriften E1a som att om BAT-AEL uppnås vid normal drift, och med den noggrannhet om

endast två siffror som anges i PP BAT, så behöver ingen redovisning göras av åtgärdernas effekt avseende utsläpp av fosfor.

Naturvårdsverket delar inte bolagets uppfattning. Av prøvotidsföreskriften E1a framgår att bolaget i utredningen ska klargöra tekniska och ekonomiska förutsättningar för att, trots ökad produktion, begränsa de *totala utsläppen* av organisk substans och närsalter till nivåer som motsvarar de lägsta värdena i aktuella BAT-AEL-intervall. Naturvårdsverket anser att det redan av föreskriftens ordalydelse framgår att med totala utsläpp avses samtliga utsläpp, inte enbart sådana som sker under normala driftförhållanden. Hänvisningen till de lägsta värdena i BAT-AEL-intervall innebär enligt Naturvårdsverkets bedömning att prövningen ska omfatta en bedömning av om verksamheten drivs i överensstämmelse med tillämpliga BAT-slutsatser och att målsättningen bör vara att den teknik som används motsvarar vad de bästa verksamheterna i branschen klarar av.

Därtill är fosfor en väsentlig parameter vad gäller närsalter och övergödning. Underlag behövs därför som visar fosforutsläppets storlek och hur utsläppsreducerande åtgärder påverkar utsläppet vid all drift.

Av bolagets svar på Naturvårdsverkets kompletteringsbegäran förstår Naturvårdsverket det som att bolaget anser att även frågan om redovisning av kompensationsåtgärder ska styras av hur utsläppen ligger i förhållande till BAT-AEL vid normal drift. Naturvårdsverket delar inte bolagets uppfattning men noterar att bolaget i sin redovisning över tänkbara kompensationsåtgärder även redovisar dessas möjlighet till reducering av fosfor, och väljer därför inte att begära ytterligare kompletteringar i frågan.

2.1.3. Reningsåtgärdernas effekt på olika parametrar och hur det påverkar kostnadsberäkningarna (punkten 11)

Naturvårdsverket kan inte se att bolaget har bemött vår begäran om komplettering avseende att redovisning av kostnader bör fördelas på samtliga parametrar i de fall en utsläppsminskning nås för fler än en parameter (organiska ämnen, suspenderade ämnen, kväve, fosfor). Om hela åtgärdskostnaden relateras till utsläppsminskningen för en parameter i taget kommer det att ge som resultat en alltför hög specifik åtgärdskostnad. Naturvårdsverket vidhåller att bolaget bör komplettera prøvotidsredovisningen med efterfrågade uppgifter. Detta för att det ska vara möjligt att göra en rimlighetsavvägning enligt 2 kap. 7 § miljöbalken.

3. Kompletteringar avseende utsläpp av kväveoxider till luft från sodapanna och mesaugn

3.1. Förbränning av metanol

Naturvårdsverket har tidigare begärt att bolaget ska redovisa tekniska möjligheter för att minska mängden kväve som tillförs med metanol i sodapanna respektive mesaugn samt hur detta kan förväntas påverka utsläppet av kväveoxider från sodapanna respektive mesaugn. Bolaget anser att en sådan utredning inte ingår i kraven enligt gällande utredningsföreskrifter.

Naturvårdsverket delar inte bolagets bedömning utan anser fortsatt att underlaget krävs för att kunna avgöra frågan om slutliga villkor.

3.2. Skrubberteknik för sodapanna och mesaugn

Naturvårdsverket har även begärt att bolaget ska redovisa sin inställning till att inom ramen för en fortsatt provotid utreda tillämpning av skrubberteknik för reduktion av kväveoxider i sodapanna och mesaugn. Bolaget har uppgett att de som ett led i verksamhetens utveckling kommer att bevaka och utreda en tillämpning av denna teknik. Bolaget anser dock att en utredning inte ska omfattas av en fortsatt provotid.

Naturvårdsverket anser att en utredning av skrubberteknik för sodapanna och mesaugn är fortsatt relevant och avser återkomma till frågan när vi yttrar oss i sak.

4. Målets fortsatta handläggning

Som ovan redogjorts för anser Naturvårdsverket att bolaget fortfarande bör komplettera redovisningen i vissa delar. Trots att det, enligt Naturvårdsverkets uppfattning, föreligger visst behov av komplettering bedömer vi att målet kan kungöras. Vi anser även att samtliga provotider, inklusive E2b, framöver bör handläggas gemensamt och ser gärna att mark- och miljödomstolen tar fram en tidsplan för målets fortsatta handläggning.

Beslut om detta yttrande har fattats av enhetschef Karin Dunér.

Vid den slutliga handläggningen av ärendet har i övrigt deltagit miljöjurist Caroline Appelberg samt tekniska handläggare Olof Åkesson och Hanna Mori, den sistnämnde föredragande.

För Naturvårdsverket

Karin Dunér

Hanna Mori

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia till:

Bolaget genom ombud

Länsstyrelsen i Hallands län

Havs- och Vattenmyndigheten

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap